

DEC 23 1918

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, TREČIADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 11 D., 1918 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

METAI-VOL. III. No. 239

.: Prez. Wilsonas neaplankys Vokietijos .:

Sakoma, buvusis kaizeris norėjęs nusižudyti

Berlyne paskelbta karės stovis

PREZ. WILSONAS ATSISAKO APLANKYTI VOKIETIJĄ.

Negali įkelti kojos prasižengėlių šalin.

Paryžius, gr. 11.—Vokietijos kancelieris Ebert, užsienio reikalų ministras Haase ir Bavarijos premjeras Eisner yra sumanę pakviesti prezidentą Wilsoną aplankyti Vokietiją, kuomet šis viešės Europoje.

Laikraštis Echo de Paris apie tai rašo. Šis laikraštis bevielni telegrafu paklausė keliaujančio prezidento Wilsono, ką jis manys apie tą vokietijų pakvietimą.

Prez. Wilsono atsakymą paskelbia minėtas laikraštis. Butent, prez. Wilsonas atsako, kad dar daug metų turės praeiti, kol Vokietija pasigydys nuo piktadarybių ir parodys savo širdingumą. Ligi to laiko nei vienas tikras amerikonas negalės lankyti Vokietijos kitokiais reikalais, išskyrus oficialius.

Reikia, prezidentas iškalno pasako, kad vokietiams, neapsimoka ji Vokietijon kviešti, nes tai būtų tuščias darbas.

Sios karės metu Vokietija parodė savo bjauriausius ypatumus taip, ko ligšiol nebuvo parodysi nei viena save gerbianči kulturinga galis.

BUVUSIS KAIZERIS NORI NUSIŽUDYTI.

Bet tik susižeidęs.

Londonas, gr. 11.—Iš Copenhageno pranešama, jog buvusis Vokietijos kaizeris, Wilhelmas Hohenzollern, kurs dabar gyvena Olandijoje, andai iš susikrėtimo norėjęs pasidaryti galą.

Bet vienas iš buvusių kaizerio palydovų neleidęs to padaryti. Tad kaizeris tik susižeidęs.

(Vakar buvo pranešta, kad buvusis kaizeris susirgęs ir pas jį nukeliavęs vienas specialistas gydytojas).

Pranešama, kad Wilhelmas rašas autobiografiją iš savo viešpatavimo. Jei kartais jis busias paauktas tarptautiniam teismui, jis savo apginimui pavartosias autobiografiją.

— Washingtonas, gr. 10.—Berlynan nukeliavo pranešų gen. Du Pont. Jis tvarkys pranešų karės nelaisvių paleidimą iš Vokietijos.

VOKIETIJOS BOLŠEVIKAI GRUOJA TALKININKAMS.

Jie, sako, nedarysią taikos su talkininkais.

Paryžius, gr. 11.—Berlyne bolševikai savo veikla. Gatvėse sėka mušiai. Užmušta 220 žmonių. Ir keli tukstančiai sužeista.

Tad visam Berlyne Eberto valdžia paskelbė karės stovį. Bolševikų vadai Liebknecht paskelbė proklamaciją, kurioje atėję tarp kitko sakoma, kad jis nedarysią jokios taikos su talkininkais ir trumpu laiku nuversiąs dabartinę Eberto valdžią.

Spėjama, kad vokietijų bolševikams pagelbon Berlyne atėję rusų bolševikai.

50 tukstančių Kruppo įstaičių darbininkų sustreikavo ir šliejasi prie bolševikų.

Pačiam Berlyne tik vienos bolševikų demonstracijos ir te roras. Bolševikai reikalauja tuojaus suareštuoti von Hindenburgą ir buvusį kancelieri Bethmann-Hollwegą.

Ir kituose Vokietijos miestuose socialistai radikalai (kairieji-bolševikai) kelia riaušes ir užpildinėja žmones.

Liebknecht šalininkai skelbia, kad Vokietijos respublikos prezidentu turis but draugas Liebknecht.

Vokietija pradeda eiti Rusijos bolševikizmo vėžėmis.

MĖGINO NUSIŽUDYTI UNGARIJOS PREMJEAS.

Amsterdam, gr. 11.—Anot depešos iš Budapesto, tenai praėjusį sekmadienį buvo mėginęs nusižudyti Ungarijos premjeras, grafas Karolyi. Jis labai susirupinęs savo šalies politikiniu stoviu.

IKURĖ ROJALISTŲ PARTIJĄ.

Paryžius, gr. 11.—Buvusio vokietijų kaizerio brolis, princas Henry, paskelbė, kad jis Vokietijoje įsteigęs politikinę rojalistų partiją. Taip pranešama iš Olandijos.

GAVO MARSALO ŽENKLUS

Metz, gr. 10.—Užvakar čia buvo atkeliavęs Prancūzijos prezidentas. Jis asmeniškai indavė generolui Petain maršalo ženklus. Buvo didelis kariuomenės parodavimas.

SUITMAS UŽ "VILTIES" IŠREIŠKIMĄ.

New York, gr. 11.—Čia federaliai agentai suareštavo Raymond L. Ramsdell, Unified Cigar Stores kompanijos vice-pirmininką.

Jis, iškeliavęs prezidentui Wilsonui, viešai buvo atsiliepięs: "Wilson! Turiu vilties jis nusks". Už tai jis suimtas. Byla atidėta ligi ateinančio penktadienio.

Ramsdell klausiamas atsako diskusuoti apie tą atsitikimą.

MIRĖ VYSKUPO SEKRETORIUS.

Denver, Colo, gr. 11.—Nuo infliuzos mirė šitos vyskupijos vyskupo Thien sekretorius, kun. Mouy.

Pirm penkerių metų kun. Mouy gyveno Washingtone. Jis ten buvo Sventojo Tėvo delegato, Arkiv. Bonzano, sekretorius.

AUSTRALIJA SUSINĖS SU ANGLIJA ORU.

Londonas, gr. 11.—Austrijos pirkliai ir finansistai suplenavo su Anglija ir kitomis Britanijos dalimis prekybos reikaluose susinešti oru.

Tam tikslui įsteigta kompanija, kuri tuojaus ims gaminti prekybos lakstytuvus.

REIKALAUJA 6 MILIJONŲ NAUJAM KRASOS BUSTUI

Washington, gr. 11.—Illinojaus kongresmanas Gallagher padavė kongresui reikalavimą paskirti 6 milijonus dol. naujam krasos bustui Chicagoje. Nes dabartinio busto yra permaža tokiame miestui.

LENKAI KELIAUJA Į DANZIGĄ.

Amsterdam, gr. 11.—Keli lenkų pulkai, kurie bendrai su talkininkais veikė prieš vokietius vakarų fronte, į Prancūzijos jurėmis iškeliavo į Danzigą. Iš tenai eisią ir užimsią Lenkijos provincijas Posen ir Silesia (Poznanį ir Šlionską).

BOLŠEVIKAI PRIPAŽINĖ ESTONIJS RESPUBLIKĄ.

Londonas, gr. 11.—Rusų laikraštis Izvestija (bolševikų organas) gruodžio 8 d. paskelbė, kad bolševikų liaudies tarybos komisariai pripažinę Estonijai respubliką ir nepriklausomybę.

BUVUSIS KAIZERIS SUSIRGĖS IŠ BAIMĖS.

Londonas, gr. 10.—Buvusis vokietijų kaizeris susirgęs iš baimės, kad jis galis but iš Olandijos paimtas ir pastatytas teismui, sakoma telegramoje iš Amsterdamo.

I Amerongen pilį, kur apsigyvenęs buvusis kaizeris, atkeliavęs dar vienas specialistas gydymo gydytų kaizerio.

NORI PRAILGINTI LAIKĄ SĄTAIKĄ.

Vokiečiai trumpu laiku nesusėję apsidirbti.

Berlynas, gr. 10.—Vokiečių laikinos santaikos delegacijos pirmininkas Mathias Erzberger, vakar paskelbė, jogei vokietijų delegacija tuojaus iškeliavianti į Vokietijos miestą Treves. Tenai ana susieisianti su taikininkų delegacijomis ir apkalbėsianti laikinos santaikos prailginimo reikalą.

Laikinos santaikos laikas baigiasi rytoj, gruodžio 11 d. Vokiečiams svarbu, kad tas laikas būtų prailgintas, nes be to talkininkų armijos gali pakelti ginklus ir atnaujinti karės veikimą.

Vokiečiai nesusėję apsidirbti su įvairiais savo reikalais. Visur siaučia betvarkė. Mathias Erzberger su didžiausiu pasišventimu darbuojasi vokietijų labui. Ir už tai jis nuo socialistų apturi daugiau nieko, kaip tik pašiepiamą. Kritikuoja ir peikia jį socialistai ne delto, kad jis bloga ką veikty, bet delto, kad jis ne jį plauko žmogus.

Tečiau nei vienas socialistas nedrįsta ir neturi tiek išmanymo, kad užimti Erzbergerio vietą tyrybose su talkininkais taikos reikalais.

Socialistai moka tik diktuoti, bet jie nesupranta, kaip reik atlikti realų darbą.

PRANCUZAI SUĖMĖ VOKIETIJŲ GENEROLĄ.

Su Amer. Armija, gr. 10.—Mieste Metz suimtas ir kalėjimui laikomas vokietijų gen. von Tesma.

Karės pradžioje von Tesma buvo militarinis gubernatorius Arlone, Belgijoje. Jo įsakymu tenai tuomet nugalabinta 112 civilių žmonių.

Jis už tai suimtas ir bus teisiamas, kaip kriminalistas.

Toks pat likimas laukia ir kitus vokietijų generolus, kurie kankino ir žudė civilius gyventojus kaip Prancūzijoje, taip Belgijoje.

AMERIKONAI PASIEKĖ RHINĖ.

Apie tai praneša gen. Pershing.

WASHINGTON, gr. 11.—Amerikoniška okupacijos armija, maršuojanti Vokietijon, jau pasiekė upę Rhine. Gen. Pershing apie tai taip praneša:

Trečioji amerikoniška armija, kuri maršuoja Vokietijon, šiandie (gr. 10) pasiekė upę Rhine nuo Rolandseck ligi Brohl. Su sauleleidžiu armija buvo generolėje linijoje Rolandseck, Brohl, Wassenach, Munstermaifeld, Rheinbollen.

S. V. PREZIDENTAS PASIMATYS SU SVEN TUOJU TĖVU.

Aplankys jis ir sekretorių, kardinolą Gasparri.

PARYŽIUS, gr. 10.—Suv. Valstijų ambasadorius Italijoje, Thomas Nelson Page, užvakar lankėsi Vatikane ir paskui pranešė, kad prezidentas Wilsonas, budamas Ryme, oficialiai aplankysiąs šventąjį Tėvą Benediktą XV ir sekretorių kardinolą Gasparri.

Tas įvyksią pirm pačių Kalėdų, gruodžio 23 d. Tų žinių iš Rymo gavo laikraštis Temps.

AUSTRIJA SIULĖ VOKIETIJAI GALICIJĄ.

Bet Vokietija nesutiko pertraukti karę.

Vienna, gr. 10.—Buvęs Austrijos užsienio reikalų ministras, grafas Černin, vakar pasakojo vienam korespondentui, kad Austrija - Ungarija 1917 metais būvus dėjusi visas pastangas kuoveikiaus pabaigti karę, susitaikinti su talkininkais.

Kadangi talkininkai nė ypač Prancūzijai, labiausia apėjo agtauti savo provincijas Alsace ir Lorraine, tai Austrija verste vertė Vokietiją atiduoti tas provincijas.

Už tai Austrija Vokietijai žadėjo pavesti Galiciją su anos turtingomis anglių kasyklomis ir žibalo versmėmis. Bet Vokietija nesutiko su tuo pasiulymu.

Paskui Austrija buvus sumanius atsimesti nuo Vokietijos ir padaryti atskirą taiką. Bet tuojaus pasigirdo baisūs grumojimai iš Vokietijos. Buvo sakoma, kad jei Austrija atsimesianti, tuomet Vokietija Austrijai paskelbsianti karę.

Tie grumojimai atliko savo. Austrija buvo priversta nešti vargus bendrai su Vokietija, kad paskui bendrai suklupti. Taip ir įvyko.

NEI VIENAS KAREIVIS NENUGALABINTAS.

Washington, gr. 10.—Vyriausybė paskelbė, kad karės metu 12,357 amerikoniški oficeriai ir kareiviai už įvairius prasižengimus buvo teisiami karės teisme. Bet nei vienas iš jų nebuvo nubaustas mirties bausme. Iš jų visų 88 nušimčiai nubausti tik kalėjimu.

Kaikuriems karės teismai padėjo mirties bausmę už svarbiausius militarinius prasižengimus. Bet visuomet tą bausmę pamainė kalėjimu prezidentas Wilsonas.

W.S.S. WAR SAVINGS STAMPS ISSUED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Iš Suv. Valstijų Prokuratorijos Veikimo

Washington, gr. 11.—Čia paskelbta spaudoje metinis Suv. Valstijų generalio prokuroro T. W. Gregory raportas. Raporte yra labai indomių žinių, kokiuo budu vokietijų agentai šnipai buvo susekti, kaip numalšinta kaikurių žmonių neistikimybė šaliai, kaip buvo internuojami pavojingieji šaliai vokiečiai, kaip užbėgta visokioms ruošiamoms eksplozijoms, sabotazui, kaip apskiriai buvo susekamos įvairios priešvakų paslaptys ir tt.

Sulig raportu, to didelio darbo atlikime ir policijiniam veikime dalyvavo skaitlingas civilijų valdininkų korpusas iš teisdarystės departamentu; toliaus slaptieji agentai ir laisvanoriai iš piliečių. Tai visa atlikta labai mažai paliečiant normalį visuomenės gyvenimą. Be to nuolat stengiasi, kiek yra galima, nepalieti žodžio, darbo ir politikinės kritikos laisvės.

Tuo pačiu laiku, aiškina generalis prokuroras, departamentas dėjo pastangas kuoveikiaus kovoti prieš propagandą, kurios tikslas buvo sukoneveikti šalies karės jėgas.

Raporte parodoma, kad 6,000 svetimsalių priešininkų buvo suimta sulig prezidento paliepimo, suimtieji ištyrinėta ir jų dalis paliuosuta, gikita dalis, skaitlingesnė, internuota tam tikrose stovyklose, atsirandančiose armijos priežiuroje. Didžiuma iš internuotų priešininkų svetimsalių buvo vokiečiai arba Austrijos-Vengrijos pavaldiniai.

Ligi liepos 1 d., š. m., teisdarystės departamentu agentai suėmė ir pristatė 23,439 jaunos vyrus, kurie buvo mėginę prasišalinti nuo kareivavimo. Tie visi vyrai be jokio

ne tik pašta oru vežiojama, bet ir žmonės. Viena kompanija gamina milžiniškus lakstytuvus, kurie pakelsią apie 40 keliauninkų.

Šiandie veikia lakstytauvai, galintieji panešti keliolika žmonių. Už važiavimą oru imama apie vienas dolieris už mylią. Lakstytauvai vidutiniai padaro apie 80 mylių valandoje. Iš Berlyno į Bavarijos miestą Munichą nuskrindama į 4 ir pusę valados.

GARFIELD IŠKELIAUS TAIKOS KONFERENCIJON.

Washington, gr. 10.—Prezidentas Wilsonas pranešė kuro administratoriui Dr. Garfield, kad jis būtų pasirengęs keliauti taikos konferencijon Paryžiuje, kur be kitko bus rišamos kuro gaminimo ir padalinimo problemos.

Pasakojama, kad prez. Wilsonas taikos konferencijon pakviesiąs dar ir Raudonojo Kryžiaus pirmininką Davison ir karės industrijos pirmininką Baruch.

Tai busią atlikta, kuomet prezidentas nukeliaus Prancūzijon.

VOKIETIJOJE PRAVEDAMA KOMUNIKACIJA ORU.

Londonas, gr. 9.—Tarpe didesniųjų Vokietijos miestų

pasiteisinimo paimti kariuomenėn. Taip pat ištirta 220,000 atsitikimų, kuriuose vyrai del tokių ar kitokių priežasčių nebuvo išpildę questionnaire'ų arba pašaukti nebuvo atsiliepię į savo lokalių boardų ofisus. Apkalbėjus teisdarystės departamentu slaptą tarnybą, kuri buvo padidėjus šešis kartus daugiau, kaip 1916 metais, amerikonišes apginimo sąjungos organizacijos veikluma, kurioje priklauso apie 250,000 piliečių laisvanorių, prokuroras Gregory sako:

"Tikrai galima pasakyti, jog nekuomet bėgu visos šios šalies istorijos policijonė apsauga nebuvo taip stipriai atliekama, kaip dabartiniam laikui.

Anot prokuroro, teisdarystės departamentas turėjo daug nesmagumų ir apsunkinimų malšinti negeistiną šalies propagandą. Tuos nesmagumus darė įvykių piliečių komitetai, neturintieji įgaliojimo. Prie priešininkų jie ėmė pri-taikinti nelegales priemones, bausmes ir baimę, kas yra įstatymais uždrausta ir kas yra visai neleistina. Jie, turbut, manė tuo savo pasielgimu išreikšią šalies ištikrinę palengvina tuo žvilgsniu vyriausybei darbą. Bet negalėjo jie nešuprasti, kad jų pasielgimas dar labiau pasunkino vyriausybei veikimą.

Apie industrialistus, socialistus ir kitokias organizacijas prokuroras sako: "Musų departamentas stipriai laikėsi principo, jog nei vienas žmogus negali but suimamas arba internuotas del jo prigulėjimo prie kokios nors organizacijos, jog prasi-tengimas visuomet yra personalis, ir jog del organizacijų nei vienas žmogus neturėjo but persekiojamas".

Apie industrialistus, socialistus ir kitokias organizacijas prokuroras sako:

"Musų departamentas stipriai laikėsi principo, jog nei vienas žmogus negali but suimamas arba internuotas del jo prigulėjimo prie kokios nors organizacijos, jog prasi-tengimas visuomet yra perso-nalis, ir jog del organizacijų nei vienas žmogus neturėjo but persekiojamas".

Apie industrialistus, socialistus ir kitokias organizacijas prokuroras sako:

ne tik pašta oru vežiojama, bet ir žmonės. Viena kompanija gamina milžiniškus lakstytuvus, kurie pakelsią apie 40 keliauninkų.

Šiandie veikia lakstytauvai, galintieji panešti keliolika žmonių. Už važiavimą oru imama apie vienas dolieris už mylią. Lakstytauvai vidutiniai padaro apie 80 mylių valandoje. Iš Berlyno į Bavarijos miestą Munichą nuskrindama į 4 ir pusę valados.

Berne, gr. 10.—Karės metu Šveicarijoje gyveno apie 35,000 vokietijų kareivių.

Šiandie tarpe Šveicarijos ir Vokietijos yra uždarytas rubėžius. Tie kareiviai dabar suvažiavę parubėžin ir laukia, kuomet bus atidarytas rubėžius, kad kuoveikiaus galėtų grįžti Vokietijon.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year\$5.00
Six Months\$3.00
Thursday's Edition\$2.00
At NEWS-STATS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams\$5.00
Pusei metų\$3.00
Prenumerata mokasi iškalno. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisiųsti ir
senas adresas. Pinigai geriausiai siu-
sti išperkanti krasoje ar ekspre-
su "Money Order" arba įdedant pinigų
į registruotą laiską.
"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

**Sutartis ir atsargu-
mas.**

Visi liberalų - tautininkų laikraščiai pilni piktumo ant kun. Kemšio ir šiaip ant katalikų - tautininkų už ką nedoda pinigų į bendrą krepšį, tū į Tautos Fondą.

Piktumas ysisda ir visus daro paikesniais. Tas pat pasidaro ir liberalams - tautininkams. Jų laikraščiai dabar jau nepajėgia atskirti dviejų taip nepanašų daiktų kaip a) nenorėjimas dirbti ir b) apsi-
saugojimas nuo paūpykų.

Mes, katalikai - tautininkai, norime dirbti išvien su visais, kuriems rūpi tėvynės nauda. Mes pripažįstame, kad ji rūpi liberalams-tautininkams, bet mes nepasitiki-
me jais. Delto nenorime ir ne-
galime dėti pinigų į krūvą.

Daug sykų jau pasakėme delko nepasitikime. Bet jie nusidūdo negirdėję. Tai-gi atkartojame ir atkartosime nuolat iki tol, kol jie pasi-
liks plaušę apie mūsų nenorą dirbti išvien.

Lietuvių katalikų nepasiti-
kėjimo priežastys lietuviais liberalais yra šios:

1-a Kad išvien leidžiant "Aušrą", liberalai ją pavertė bedievybės organu ir tokiu būdu pražudė.

2-a Kad išvien leidžiant "Varpą", liberalai nemokėjo užlaikyti jo bėparyviškumo nuo 1895 metų.

3-a Kad ta pati istorija at-
sikartojo su "Vilniaus Žinio-
mis".

4-a Kad bendrai sudėtos i Centralij Lietuvių Dienos Komitetas katalikų ir liberalų au-
kos neetišku būdu tapo užim-
tos valdyti vienų liberalų ir diduma tų aukų iki šiai die-
nai neįteikta tiems, kam skir-
tos.

"Draugo" spausuvei yra duotas įsakymas neišbarstyti šių raidžių. Kaip tik kokiam liberalų - tautininkų lai-
kraštyje rasime melagingą tvirtinimą, buk nenorime dirbti išvien, taip nepasitiki-
jimo priežastis atspausdinti-
me vietoje atsakymo.

Visiems Tautos Fondo rin-
kimų rengėjams pranešame, kad mūsų spaustuvėje gali gau-
ti kiek nori plakatų su tomis priežastimis, išaiškinančiomis, kad dirbdami politikos darbą išvien nei laikraščių nei pini-
gų nesuplakame į vieną krūvą.

Jei-gu ponai liberalai - tau-
tininkai būtų žinoję, kad tau-
tos gyvenime, ypač bendrame
partijų veikime, yra reikalinga
etika, tai šiandien nereikėtų
tų nemalonių pašnekių tarp
mus.

**Kunigas prie pa-
korimo.**

Nesenai Chicagoje tapo pa-
kartas žmogžudys Bopp. Prieš
mirsiant jis šaukėsi kunigo,
atliko išpažintį, priėmė Komu-
niją ir Paskutinį Patepi-
mą.

Dabar socialistai piktnasi,
kam, girdi, kunigas žmogžū-
džiui davė išrišimą?

Kam?

O-gi, tam, kad ir žmogžudys
yra žmogus!

Zudydamas policijantą, Bop-
pas, beabejonės, padarė didelę
nuodėmę. Jo duša tada bu-
vo nedorybės apimta. Tos ne-
dorybės sugalvojimas ir išpil-
dymas netruko ilgiau kaip ke-
letą dienų. Žmogaus duša il-
giau patenka.

Yra nedorėlių, niekšystėje
gyvenančių kelias dešimtis
metų. Tat ilgas laikas. Bet
dušios amžis yra ilgesnis. Ji
nemiršta.

Kaip asmuo gyvatės įgiltas
į nugarą negali pats iščiulpi
nuodų iš žaizdos, taip nei
žmogžudys nedorybę padaręs
negali pats atitaisyti jos pa-
sekmių. Jis negali nušautas
aukos priekeli iš mūšiusių.
Jis negali nei žmogžudystės
nuodų išdildinti iš savo sąži-
nės. Kitaip sakant, jis nega-
li pats sau atleisti savo nuo-
dėmės.

Kada pasaulio teismas su-
gauna žmogžudį, kada pas-
merkia jį mirtyn, tada prasi-
žengia dviasioje, kartais, at-
siraunda visai kitokių jausmų
ir minčių, tada nuodėmės nuo-
dų prašalinimas iš jo sielos
tampa galimu daigtu. Bet ne
jis pats gali tą padaryti.

Ar gerai daro kunigas, kad
pasmerktam padeda palio-
suoti dvasią nuo padarytos
niekšystės pasekmių? Jei-gu
mūsų tarpe nebūtų laikraščių,
kaltinančių kunigus už gerus
darbus, tai šito klausimo ne-
reikėtų gvildinti. Jis aiškus.

Užtenka žmogžudžiui baus-
mės, kad jis tampa pakartas.
Švelnesniųjų jausmų žmonės
sako dar daugiau. Jie tvirti-
na, kad tokios bausmės visai
neturėtų būti. Tik labai blo-
gų jausmų žmonės gali norė-
ti, kad mirtim nubasėtis ne-
dorėlis savo sąžinės grauži-
ną neštųsi su savim į amž-
nųjį dušios gyvenimą. Kas
niekina kunigą Fr. M. O'Brieną už davimą išrišimo žmog-
žudžiui L. Bopp'ui, tas tepa-
žiuri į savo sielą.

Mes matome tris psichologi-
jas, arba sielas. Boppo, O'Brieno ir asmens niekinančio
kunigą už ką padėjo žmogžū-
džiui prieš mirsiant vėl tap-
ti padoriu žmogumi. Tegul
skaitytojai patys sau pasisa-
ko, katros dvi iš tų trijų psi-
chologijų yra artimiausios
tarp savęs? Mą išrodo, kad
niekinantis ir niekinamasis
yra labai toli vienas nuo kito.
Boopas, išpažindamas nuodė-
mę, prisiartinio kunigo, bet
darydamas ją buvo labai toli.
Užtat artokai stovi žmogaus
užmušėjas ir gero darbo išnie-
kintojas.

Dienos Klausimu.

Gal niekas kitas neparodo
taip gerai lietuvių upo, kaip
paskutinių dienų pranešimai
iš įvairių Amerikos kolonijų.
Tuose pranešimuose pasirodo,
jog lietuvių veiklama ne tik
žodžiais, bet ir darbais—au-
komis. Viena lietuvių koloni-
ja lenktinuoja su kita, aukos
eina ne šimtais, bet tūkstan-
čiais.

Ne be priežasties tai daro-
ma. Mat pergyvename laikus,
kurie labai retai teatsitinka.
Juk tai dabar yra tokie lai-
kai, į kuriuos, beabejonės, po-
daugel amžių bus žiurima,
kaipo į perversmės laikus;
laikas, kuriame svarstoma vi-
sų tautų likimas. Tarp kitų
tautų, bus svarstytas ir mu-
sų tėvynės likimas. Tas liki-
mas bus nusvertas ton pusėn,
kur bus įstatyta daugiau ar-
gumentų, kur bus prirodyta
daugiau tiesos.

Kad mes turime tiesos eg-
zistuoti, kaip atskira tauta,
nėra abejonės nei vieno lietu-
vio sieloje. Neskiriant nei vie-
nos partijos, nors kai-kurių
ir nenorima atvirai prisipa-
žinti, bet per visus eina kaip
siulu vienintelė mintis turėti
Lietuvą nepriugulmingą.

Mato mūsų visuomenė ir
tai, jog nepriugulmybės veltui
neįsigausi. Mums bekojojant
įgaunama daug prieštelių iš
svetimtautinių, bet įgaunama
ir priešų, kurie turėdami įvai-
rių pretenzijų, norėtų turėti
mūsų savo globoje. Svarbiau-
siai yra tai, jog mūsų priešai
yra galingi ir nesnaudžia. Jie
turi turtą, galybę, o mes turime
gintis savo tiesotumu. Ko-
va didelė ir nelygi, tačiau
nežurint to, tiesa turi laimėti
ir, beabejonės, ji laimės.

Mes, lietuviai, tai aiškiai ma-
tome ir pasirengę esame, kaip
pasirodo iš pranešimų, kiek
galėdami savo tiesas ginti, ne-
tik žodžiais, užuojautą, bet
ir darbu, pinigais. Nes nors
geriausius argumentus turint,
ir prie geriausių norų be pi-
nigų nieko nenuveiks. Nors
mūsų klausimas jau gerai iš-
studijuotas, ir bus pastatytas
taikos kongrese, bet reikia
žmonių, kurie tą klausimą ant
vietos apgintų. Čia reikia
žmonių, veikėjų ir įvairios me-
diacijos turėti ar kaip galima
dagauti. Tam visam reikia pi-
nigų. Be to reikia pinigų ir ki-
tiems įvairiems daly-
kams, kurių visų nei
neiškaitysi. Iš lietuvių
pasilikusių tėvynę nedaug
galima pasitikėti. Šalis juk
skriaudžiama, plėšiama. Per
pastaruosius ketverius su vir-
šum metų vos pragyventi įste-
gę, tačiau net ir tokiame pa-
dėjime jie žada nešti pusę tos
sumos, kuri atsies taikos ta-
rybų užlaikymui.

Taigi pinigai yra svarbiu
klausimu šių laikų lietuvių tau-
tiškame gyvenime.
Antras svarbus klausimas
tai išdirbti taip vadinamąją
viešąją opinią.
Kaip Amerikos, taip ir kitų
šalių visuomenė apie lietuvius
žino daug daugiau, neg žinojo
prieš metus ar dvejus. Ypatin-
gai laikraščiai, kuriai jei ne
kas kitas, tai nors vardas Lie-
tuvos jau nėra svetimas. Pav-
prieš keletą dienų atėjus ži-
nioms, jog Latvija lieka res-
publika, visi Amerikos lai-
kraščiai, kitas net didžiausio-
raidėmis atspausdino, jog tai
Lietuva pasiskelbusi respub-
lika. Žinoma tai visa tik ma-
možis, bet parodo, jog nors

iš paviršiaus šitą jie yra gir-
dėję.

Be viešosios opinijos yra
labai svarbu turėti ir užuojau-
tą augštesnės politikos sfe-
rose. Ypatinai svarbu turėti
savo prieštelių tarpe tokių as-
menų, kaip Amerikos preziden-
tas Wilsonas. Jo žodis labai
daug gelbsti netik čia, Ameri-
koj, bet ir Europoje. Jis daug
turės svarbos ir taikos kongre-
se.

Įvairių - įvairiausių tautų
gyventojai čia, Amerikoje, tie,
kurie mano turėti reikalus tai-
kos taryboje, tą dalyką jie la-
bai gerai permato, jie ir ren-
gia dabar didelius mass-mi-
tingus ir perleidžiamus rezoliu-
cijas, jas siunčia prezidentui,
kongresui ir kitiems visiems
augštesniems Amerikos vai-
dininkams. Taip daro airiai,
žydai ir kiti. Lietuviai taip-pat
tą turi daryti.

Kiekvienoje kolonijoje rei-
kia šaukti mass-mitingus, ku-
riuose turi būti apkalbami Lie-
tuvos reikalai lietuvių ir ang-
lų kalbomis, renkamos aukos
(jei patogų) ir butinai išneša-
mos rezoliucijos su pasitikeji-
siu Amerikos valdžia, o ypa-
tingai jos prezidentu Wilsonu.

Lietuviai, neužmirškime, jog
gyvename svarbiais laikais.
Naudokimės kiekviena proga,
jos nepraleiskime, nes kartą
praleidę jos daugiau nesulau-
ksime.

Neužmirškime, jog mūsų pri-
sirengimas, šios šalies val-
džiai padės atgauti mūsų tė-
vynę.
Įvairios Europos valstijos
kariandamos turėjo mintyje
gal ir užgriebimų kolonijų
reikalų, bet Suvenytos Valsti-
jos tokių siekių netik kad ne-
turėjo, bet stengė visuomet
juos atmesti, nes tai būtų prie-
žastini kitų karių, o tas svei-
to demokratijai nepagei-
daujama.

Prezidento Wilsono pati
kelionė Europon reiškia ne
ką kitą kaip tik jo ypatingą
kovą už demokratiją, už savo
paskelbtuosius principus ku-
riuose užsiveria ir Lietuvos
nepriugulmybės klausimas.

Be to dar svarbu turėti sa-
vo prieštelių ir kongrese, nes
visi taikos taryboje priimtieji
nutarimai turės būti patvirtin-
ti kongrese, ir šiaip jau visų
Amerikos gyventojų. Tai pa-
siekti galime tik savo lojalis-
kumu šiai šaliai ir nuolatiniams
prašymais, rezoliucijomis, ne-
tik ir prezidentą, bet ir į įvai-
rius viršininkus, nuo kurių
tiesiai ar netiesiai priklausė
mūsų šalies likimas.

Rezoliucijas reikia netik sių-
sti įvairiems viršininkams, bet
pasiekti ir savo miesto laik-
raščiams, kad jie atspausdin-
tų ir parodytų visuomenei,
jog mes einame ir sutinkame
pilnai su prezidento užbrėžtai-
siais principais ir jais remda-
miesi reikalaujame savo tėvy-
nei laisvės.

Į darbą, lietuviai, laikas svar-
bus. Jei dabar nesinaudosime
proga, potam bus per vėlu.

**SENATAS PATVIRTINO
GLASS'O PASKYRIMĄ.**

Washington, gr. 10. — Pre-
zidentas Wilsonas vietoje pa-
sitraukiančio pinigų sekre-
toriaus McAdoo paskyrė kon-
gresmaną Carter Glass sekre-
toriumi. Senatas naują pini-
gų sekretorių patvirtino.

**KIEK ESAMA LIETUVIŲ
VILNIUJE?**

Jau yra visų pripažinta,
kad lenkybė Lietuvoje yra tai
grynai bažnytinis padaras.
Lenkų dvasios kunigija kelis
šimtus metų besirupindama
ne tiek katalikybės platinimu
Lietuvoje, kiek lenkų kalbos,
kuria Dievo žodį skelbė baž-
nyčiose, padarė tai, kad toji
lenkų kalba labai mūsų krašte
išsiplatino, o rytuose dargi
spėjo vienur kitur lietuvių
kalbą visiškai iš žmonių bur-
nos išrauti. Nors lenkų po-
litikai, bažnyčios pagelba, il-
gainiui ir pasisekė kai-kur lie-
tuvų tautos dvasią nuslopinti
ir daugelį žmonių nutautinti,
bet vis tik dar ilgus metus,
nors nutautėję, lietuviai jau-
tėsi su savo krašto istorija
surišti esą ir, kaip rado dar
XVIII ir pradžios XIX šimt-
mečio dokumentai ir kiti įvai-
rus raštai, visados save lietu-
viais vadindavo. Kaip visoje
Lietuvoje bajorų tarpe buvo
papritys save lietuviais lai-
kyti, taip ir Vilniuje ne ki-
taip būti turėjo. Taip bent
spręsti galima iš M. Balins-
kio knygos "Opisanie staty-
styczne miasta Wilna" (Wil-
no 1835 p. 61), kur jis, apie
Vilniaus miesto gyventojus
rašydamas, sako: "Vilniaus
miesto gyventojai savo kilme
yra lietuviai, rusai, vokiečiai
ir žydai. Gyventojų kitų tau-
tų taip yra maža, kad jie šiuo
žvilgsniu nei kokio skyrus
negali daryti". Neminėdamas
1835 metais lenkų Vilniuje,
Balinskis paduoda šitame
mieste gyventojų, butent vi-
rų 17,953, moterų 17,969, vi-
so labo 35,922, tame skaičiu-
je vienų žydų 20,646, o iš li-
kusių 15,276 krikščionių, tarp
kitų tuomet būvę: dvasinin-
kų 711, bajorų 6,658, valdi-
ninkų 718, vaisbių (prekijų)
272 ir miestelėnų 4,930, kurie
visi, be abejo, save laikė lie-
tuviais. Tik po 1831 m. "Kra-
kusmečio" ir 1863 m. "lenk-
mečio", kada prasidėjo iš
Lenkijos dar ugesnė Lietuvo-
je lenkinimo propaganda lite-
raturės keliu ir per bažny-
čias, ir sulenkėjusieji Vilniaus
gyventojai lietuviai pradėjo
save lenkais vadinti. Tačiau
šių nutautusių gyventojų
tarpe visados buvo ir gana di-
dis skaičius grynų lietuvių,
ne taip jau senai Vilniun aty-
kusių iš provincijos ir nespė-
jusių dar nutauti; nors gy-
ventojų sąrašas 1897 m., da-
rant, regis dėl lenkų agitaci-
jos, Vilniuje lietuviais užsi-
rašė tik 3,338 žmonės; nedaug
giliau jais užsirašę ir admini-
stratoriui Michalkevičiui pa-
liepus Vilniaus bažnyčiose
statistikos žinių rinkti apie
lietuvius, kaip ir vokiečiams
tokias pat žinias renkant, iš-
siimant duonos korteles. To-
del rašit, bus įdomu sužinoti
dar vienos statistikos išdavi-
nius, kuriuos apie Vilniaus
gyventojų lietuvių tautybę bu-
vo surinkta 1913 m., o kuriuos
čia pirmą kartą skelbiu.

Žinoma yra, kad "Sąjunga"
pagrąžinimui teisių lietuvių
kalbai Rymo-katalikų bažny-
čiose Lietuvoje" buvo rūpi-
nusi lietuvių kalbos įvedimu
bažnyčių pamaldosna visose
parapijose, kur tik lietuvių
gyvenama. Todel ji buvo su-
sirupinusi tuo, kokių būdu
galima būtų lietuvių kalbą į-
vesdinti ir tose Vilniaus baž-
nyčiose, kurių parapijose lie-
tuviai daugiausia gyvena.
Susiekti tikrąjam Vilniaus lie-
tuvų skaičiai ir sužinoti, ku-
riuos bažnyčiosna yra buti-

Pirkite "Draugo" Šerus

DALIVAUKITE KONTESTE

**"Draugo" Bendrovė platina biznį, ūktat
didina šėrų kapitalą.**

I keletą mėnesių turi būti parduota šėrų už \$25,000.00.
Šėrai ne tik neprapula, bet, greičiausiai neš gerą pelną.
Vienas šėras \$10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vie-
ną šėrą.

Gera progą indėti pinigą į prakilnų ir pelningą biznį.
Broliai katalikai ir sesers katalikės! "Imkime savo dien-
raštį į savo rankas; patapkite jo savininkais".

Dabar eina lenktynės — kontestas. Konteste gali daly-
vauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai
žmonės.

Visi dalyvausieji konteste komitetai (arba pavieniai),
konteste laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuosimtį nuo
atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams,
ar paviniams), kurie tuo laiku priėmė daugiausiai aplikacijų
į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra
dovanų.

1-moji DOVANA—knygynas už \$20.00 ir 3 kopijos
"Draugo" už dyką—pagal nurodytą adresą patol, pa-
kol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA—knygynas už \$100.00 ir 2 "Drau-
go" kopijos už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji do-
vana—po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems as-
menims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaujami instrukcijų ir kvitancijų knygučių

Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,

1800 West 46th Street,

Chicago, Illinois.

nas lietuvių kalbos įvedimas,
"Sąjunga" buvo 1912 m. pri-
vatiniiu būdu per savo pirmi-
ninką d-rą A. Paškavičių krei-
pusis į Vilniaus gubernatorių,
prašydamas susekti, kiek gali-
ma, tikresnį skaičių Vilniuje.
Gubernatoriui Vieriokinnui
liepus, policijos agentai sara-
gę gyventojų darė, išklausinė-
dami apie gimimo vietas ir
tautybę, ir susekė štai kokių
skaičių:

- 1) Šv. Jokubo par. iš 18,000
gyventojų lietuvių buvo 5,200.
- 2) Šv. Rapolo par. iš 20,000
gyv. liet. buvo 12,000.
- 3) Aušros Vartų par. iš
10,000 gyv. liet. buvo 60.
- 4) Visų šventųjų par. iš
13,782 gyv. liet. buvo 382.
- 5) Bernardijų par. iš 8,000
gyv. liet. buvo 3,200.
- 6) Dominikonų par. iš
5,364 gyv. lietu. buvo 202.
- 7) Šv. Petro ir Paulio par.
iš 7,485 gyv. lietu. buv. 1,185.
- 8) Šv. Jono par. iš 7,200
gyv. liet. buvo 200.
- 9) Šv. Mikalojaus par. iš
500 gyv. liet. buvo 500.
- 10) Marijavitų par. iš 300
gyv. liet. buvo 50.
- 11) Šv. Onos par. iš 900 gy-
ventojų liet. buvo ?

Viso labo iš 96,521 gyvento-
jų lietuvių buvo 22,279.

Šitie skaitmens iš guberna-
toriaus kanceliarijos man val-
dininko Vasilevo suteiktos ro-
do, kad visų Vilniaus gyven-
tojų katalikų skaičiuje 1913
metais lietuvių būta 23,08%.
Iš šito sąrašo taippat matyti,
Šv. Jokubo ir Šv. Rapolo para-
pijose, kur daugiausia yra
persikėlusieji iš Ukmergės ir
ir kitų Kauno gubernijos ap-
skrėčių, gausingai yra susitel-
kusių lietuvių ir kad tų pa-
rapijų bažnyčiose yra butinai

Žinoma yra, kad "Sąjunga"
pagrąžinimui teisių lietuvių
kalbai Rymo-katalikų bažny-
čiose Lietuvoje" buvo rūpi-
nusi lietuvių kalbos įvedimu
bažnyčių pamaldosna visose
parapijose, kur tik lietuvių
gyvenama. Todel ji buvo su-
sirupinusi tuo, kokių būdu
galima būtų lietuvių kalbą į-
vesdinti ir tose Vilniaus baž-
nyčiose, kurių parapijose lie-
tuviai daugiausia gyvena.
Susiekti tikrąjam Vilniaus lie-
tuvų skaičiai ir sužinoti, ku-
riuos bažnyčiosna yra buti-

NUO REDAKCIJOS.

Kaikuriuos moterys skaudžiai
pasipiktino satyros straipsniu
"Žvirblis Lizdelis", tilpusiu
"Draugo" 7 gruodžio, 1918 m.
N. 286. Labai atsiprašome
jas ir visus, kuriuos netyčia
papiktinome. Drauge su auto-
rium papeikiame tas, kurios
niekina savo kalbą, rimto dar-
bo nedirba, nešioja nepadorius
rubus. Būt mes antaiptol ne-
norėjome pasakyti, kad visos
lietuvės yra tokios. Gaila,
kad ne iki gana aiškiai pažy-
mėjome, jog didžioji mūsų mo-
terų ir merginų visuomenė
yra geros darbininkės, rupe-
stingos šeimyniškės, padorios
katalikės. Benorėdami, kad
nedidelis skaičius vėjavaičių
lietuvių dar labiau suma-
žėtų, įdėjome straipsnį kaip
buvo atsiųstas į Redakciją iš
šalies, neprikergdami pasta-
bos, kad papeikiame tuos, ku-
rie užgaulioja visas moteris
dėl neatsakomo apėjimo at-
skirų asmenų. Mums rodėsi,
kad mūsų mintis yra aiški, ir
kad rimti pridedai nereika-
lingi juokų skyriuje.

**AMERIKONAI SUTAUPE
775,000 TONŲ CUKRAUS.**

Washington, gr. 10. — Šalies
maisto administracija pas-
kelbė, kad Šv. Valstijų žmo-
nės savo lopusu noru sutaupe
775,000 tonų cukraus per pen-
kis mėnesius—liepos, rugpjū-
tį, rugsėjį, spalį ir lapkritį.
Š. m. Tas taigi ir davė progos
maisto administracijai anks-
čiau panaikinti visokių cukraus
vartojimo suvaržymą.
Maisto administracija te-
reikalingos artimiausiu laiku
— jei karo laiku skaitmens
nepersikeitė — lietuvių kal-
bos įvedimas pamaldosna, ne-
žiurint sulenkėjusių parapijo-
nų prieš lietuvių agitacijos.
Taippat reikėtų lietuvių kal-
bą dar įvesti į Bernardijų, ir
Šv. Petro ir Pauliaus bažny-
čias, kurių parapijose nemažas
yra lietuvių skaičius.
(L. A.) Dr. J. Basanavičius.

PIRKITE KARŠTUS TAUPY-
MO ENKELIUS (W.S.S.).

THURSDAY

ONE MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAD CRACKERS
TARTS OR BISCUITS
CONTAINING WHEAT

Lietuviai Amerikoje.

EXPORT, PA.

Mūsų kolonijai yra paskirta surinkti į Kalėdinį Fondą \$25.00. Tai nedaug, bet ir lietuvių Exporte neperdaugiau — 35 šeimynos. Tikslu laimėti reikalingą dolerių sumą, lapkričio 30 d. vietinis Tautos Fondo skyrius surengė balių (be svaigalų) ir prakalbas. Kalbėjo vietos klebonas, kun. A. Jurgutis. Po prakalbų, padarius rinkliavą Lietuvos laisvės reikalams, aukojosi šie žmonės:

Kun. A. Jurgutis \$25.00.
Po 10 dol.: Stasys Šimkus, Stasys Kondrotas, Ant. Trakas.

Po 5 dol.: A. Jakštas, M. Grigalavičius, A. Bartkus, T. Servytis, J. Butėnas, B. Neržinskis 2 dol.

Po 1 dol.: R. Arnašienė, S. Banys, S. Martinaitienė, Smulkių aukų 2 dol. Nuo baltaus liko \$37.22. Viso labo \$124.22.

Reikia tarti padėkos žodėlį muzikantams (lietuviams), kurie už dyką griežė ir p. Stasiui Kondrotui, kuris daugiausia pasidarbavo prie baltaus surengimo.

Be to, lapkričio 24 d. per krikštynas pas Martyną Grigalavičių susirinkę svečiai sumetė \$20.25. Aukavo sekančios ypatos: S. Kondrotas \$6.00.

Po 1 dol.: A. Švežikas, A. Trakas, S. Banys, A. Bartkus, O. Bartkienė, E. Sušinskienė, J. Čičauskas, K. Kurjeikienė, V. Švežigis, R. Arnašienė, J. Butėnas, S. Šimkus, M. Grigalavičius, B. Sušinskas, E. Eženskis 25c.

Tokių būdų į Kalėdinį Fondą liūli surinkome \$144.45, beveik 6 sykius daugiau, kiek mums buvo skirta surinkti.

Exportietis.

MELROSE PARK, ILL.

Pas mus gyvenoja Labdarin-gos Sąjungos 9 kuopa, kuri turi narių virš 40.

Mūsų kolonijoj, o ypač praėjus influenzai, randasi daug bėdinių moterų, kurios likusios su šeimyna neišgalį padaryti sau gyvenimą, ypač dabartinio laiku, kada maistas tiesiog neįperkamas. Labd. Są-gos kuopa kiek galėdama šelpia lietuves bėdinas moteris, bet visgi negali jų pilnai aprūpinti. Kuomet atsirado ir daugiau tokių šeimynų, žinoma iš svetimiečių, ir pradėjo reikauti iš miesto pašelpos, tai miestas pradėjo ieškoti būdų, kad tą visą palengvinti. Dabar girdėti, kad Melrose Parkas susijungia tame reikale su Maywood'u ir žada įsteigti prieglaudą ir surinkti jon visus bėdinių moterų vaikus. Miesto valdžia iš kiekvienos tautos sudarė tam tikrus komitetus, kurie vaikščios po namus rinkdami aukas.

P. M. Vytis.

OMAHA, NEBR.

Mes, omahiečiai, buvome jau nusiminę ir patrotiję viltį Tautos Fondo Centro pasikirtąją sumą pinigų surinkti, nes ta nelemtoji epidemija buvo sustabdžius mūsų visą veikimą, o vėl iš priežasties ligos T. F. 116 skyriaus rasti-ninkas, gerb. kun. Tamuliu-nas, apledo mus. Bet gruodžio 1 d. T. F. 116 skyriaus laikytame susirinkime išrin-kome veiklų ir darbštų rasti-ninką p. Pr. Versiacką. Taip-

gi susilaukėme du žymius naujus veikėjus: J. Sukį ir Ig. Jasionį. P-as J. Sukis tuo-jaus penkinę patiesė už Lietu-vo laisvę, o Ig. Jasionis de-šimkę ant viršaus užklojo ir abu liko išrinkti kolektoarius, kurie dar tą patį vakarą pa-vežė nekuriuos namus. Tre-čias kolektoarius St. Butkus ir-rogė balių (be svaigalų) ir prakalbas. Kalbėjo vietos kle-bonas, kun. A. Jurgutis. Po prakalbų, padarius rinkliavą Lietuvos laisvės reikalams, aukojosi šie žmonės:

Kun. A. Jurgutis \$25.00.
Po 10 dol.: Stasys Šimkus, Stasys Kondrotas, Ant. Trakas.

Po 5 dol.: A. Jakštas, M. Grigalavičius, A. Bartkus, T. Servytis, J. Butėnas, B. Neržinskis 2 dol.
Po 1 dol.: R. Arnašienė, S. Banys, S. Martinaitienė, Smulkių aukų 2 dol. Nuo baltaus liko \$37.22. Viso labo \$124.22.

Reikia tarti padėkos žode-lį muzikantams (lietuviams), kurie už dyką griežė ir p. Stasiui Kondrotui, kuris daugiausia pasidarbavo prie baltaus surengimo.

Be to, lapkričio 24 d. per krikštynas pas Martyną Gri-galavičių susirinkę svečiai su-metė \$20.25. Aukavo sekan-čios ypatos: S. Kondrotas \$6.00.

Po 1 dol.: A. Švežikas, A. Trakas, S. Banys, A. Bartkus, O. Bartkienė, E. Sušinskienė, J. Čičauskas, K. Kurjeikienė, V. Švežigis, R. Arnašienė, J. Butėnas, S. Šimkus, M. Gri-galavičius, B. Sušinskas, E. Eženskis 25c.

Tokių būdų į Kalėdinį Fon-dą liūli surinkome \$144.45, beveik 6 sykius daugiau, kiek mums buvo skirta surinkti.

Exportietis.

Pas mus gyvenoja Labdarin-gos Sąjungos 9 kuopa, kuri turi narių virš 40.

Mūsų kolonijoj, o ypač praėjus influenzai, randasi daug bėdinių moterų, kurios likusios su šeimyna neišgalį padaryti sau gyvenimą, ypač dabartinio laiku, kada maistas tiesiog neįperkamas. Labd. Są-gos kuopa kiek galėdama šelpia lietuves bėdinas mote-ris, bet visgi negali jų pilnai aprūpinti. Kuomet atsirado ir daugiau tokių šeimynų, žinoma iš svetimiečių, ir pradėjo reikauti iš miesto pašelpos, tai miestas pradėjo ieškoti būdų, kad tą visą palengvinti. Dabar girdėti, kad Melrose Parkas susijungia tame reikale su Maywood'u ir žada įsteigti prieglaudą ir surinkti jon visus bėdinių mote-rų vaikus. Miesto valdžia iš kiekvienos tautos sudarė tam tikrus komitetus, kurie vaikščios po namus rinkdami aukas.

P. M. Vytis.

WORCESTER, MASS.

Ispaniškos karštilgės epide-mijos metu šiame mieste mi-rė sekantieji lietuviai:

Rugsėjo 20, Adomas Vit-kauskas, nuo Liubavos.

Rugs. 22, Vincas Degutis, nuo Kalvarijos.

Rugs. 23, Magd. Jasdiniūtė-Sabulienė, nuo Kalvarijos.

Rugs. 26, Marijona Andri-jauskiūtė-Siuplienė, nuo Kal-varijos.

Rugs. 28, Veronika Varna-giriūtė-Savickienė, nuo Trau-pių, Kauno g.

Rugs. 28, Jonas Povilaitis.

Rugs. 27, Motiejus Šeškevi-čius, nuo Kalvarijos.

Rugs. 28, Vincentas Butri-maitis, Žiesmarų, Viln. g.

Rugs. 28, Vitautas Visans-kas, nuo Lazdijų.

Rugs. 19, Rapolas Bučins-kas, Alunta, K. g.

Rugs. 28, Magdalena Lin-gutė-Plauskienė, nuo Griška-budžio, Suv. g.

Rugs. 30, Elzbieta Klingiu-tė-Gaidulionienė, Mahanoy Ci-ty, Pa.

Rugs. 30, Ona Baršauskiu-tė-Liutkevičienė, nuo Radami-nos.

Rugs. 30, Benediktas Ma-ciulaitis — Vilniaus.

Spalio 2, Pranas Brašiskis, Meškučių, K. g.

Spalio 2, Konstancija Kruk-letytė-Bučinskienė, Alunta, K. gub.

Spalio 2, Aleksandra Petke-vičius, Zaslai.

Spalio 3, Katrina Barbaavi-čienė, Brazavo, Kalvarijos.

Spalio 3, Pranciškus Kliaora, Šiaulių, K. g.

Spalio 4, Jonas Pocevičius, Kalvarijos, Suv. g.

Spalio 4, Teresė Martunūtė-Lukšienė, Merkinės, V. g.

Spalio 3, Vincentas Zaba-rauskas, Kalvarijos.

Spalio 6, Lucija Lamanskienė, Pivašunų, V. g.

Spalio 7, Pranciškus Kin-čius, Švieksna, K. g.

Spalio 7, Izidorius Bonserig, Volinsko gub.

Spalio 7, Motiejus Mileris, Kauno gub.

Spalio 8, Marijona Jurevi-čienė-Valantkevičienė, Šidla-vos, Kauno gub.

Spalio 8, Vincas Zalnierai-tis, Marijampolės, Suv. gub.

Spalio 7, Leonas Armonas.

Spalio 9, Juozas Kukis, Li-dos.

Spalio 10, Juzė Graževičiu-tė-Ziedienė, Merkinės.

Spalio 11, Vincas Skliutas, Nočios, Trakų.

Spalio 12, Domicelė Stanke-vičiukė-Taparauskienė, Rum-šiškių.

Spalio 11, Ignacas Vaitie-kus, Lukės, Šiaulių.

Spalio 11, Juozas Tamkevi-čius, Darsuniškių, Trakų.

Spalio 12, Kazimieras Ba-brauskas, Rumbonio, Kalvari-jos.

Spalio 13, Vladas Aleknavi-čius, Daugų.

Spalio 13, Viktoras Mikai-lionis, Daugų.

Spalio 12, Marijona Vaitke-vičienė, Suv. g.

Spalio 14, Antanas Vaitke-vičius, Suv. gub.

Spalio 18, Pranas Žukaus-kas, Ziežmarų, Trakų.

Spalio 17, Julius Zabarauskas, Liškavos, Suv. g.

Spalio 18, Ignatas Urbana-vičius, Liškavos.

Spalio 18, Pranas Žong-džius, Telkiai, Kauno gub.

Spalio 20, Ona Javanas-kiūtė-Keparutienė, Raseiniai, Kauno gub.

Spalio 20, Jadviga Kaspai-riūtė-Rudienė, Zaslų, Trakų.

Spalio 20, Elzbieta Paškaus-

kiūtė-Skerniškienė, Merkinės, Vilniaus gub.

Spalio 18, Jonas Jančiaus-kas, Šveksnos, Raseinių.

Spalio 21, Jurgis Rutkaus-kas, Darsuniškių, Trakų.

Lapkričio 4, Bernardas Gar-nevičius, Vilniaus gub.

Lapkričio 9, Rožė Svirskie-nė, Marcinkonių.

Be šių suaugusių žmonių dar mirė daug vaikų. Liud-niausia kuomet vieną dieną sykiu buvo laidota visa šei-myna: tėvas, motina ir jų ku-dikis, butent Vaitkevičių šei-myna. Beto dar mirė nuo karštilgės kareivių stovyklose Amerikoje du lietuvių kareivių iš Worcesterio: Vincentas Zabarauskas ir Vincentas Vaitkus. Abudu juodu buvo kareivių luosnoriai.

“Draugo” Koresp.

TAIKA IR SUTIKIMAS.

Vienas svarbiausiųjų Suv. Valstijų Darbo Departamento funkcijų yra laikyti ranką ant nuolat plakančio pulso dirbtuvėse, mainose ir kitose dar-bavietėse. Tai buvo departa-mento užduotis organizuojant Industrijos skyrių prie Infor-macijos ir Apšvietos komiteto. Laikie karės valdžios komi-tetai, veikdami po industrijalės šalies įstaigas, vadovau-jant Industrijos Skyriui sutei-kę pastebėjimai didelę val-džiai paramą. Tas jų darbas buvo taip patenkinantis, jog Darbo Departamento nusprendė juos laikyti ir laike rekon-strukcijos perijodo, kad išlai-kyti darbą pastovių padedan-čiai valdžios darbuvių ir dar-bininkų. Tiek komitetai, būda-mi atstovais, renkama išdar-bininkų ir vieno darbdavių at-stovo iš kiekvienos dirbtuvės, sudaro branduoli išdirbimui pastovių ramių santykių tarp pačių darbininkų ir tarp dar-bdavių ir darbininkų. Išdirbū-jai suteiks kiekvienam indu-strijos elementui geresnį su-pratimą visų industrijos rei-kalavimų, kad išlaikyti darbą ant augstesnės papėdės, dau-giau ir geresnius išdirbinius vi-są padedančiomis dvasiais. Jei pasiseks įvykdyti Darbo Departamento sumanymus, ir apie ką nėra abejonės, Ameri-kos industrija bus pastatyta į vietą, kurioje atkreips atydą pasaulio pirklyboje.

Beabejonės, svietas daug dažinojo apie Amerikos pramo-niją laike šios šalies dalyva-vimo didžiojo kare. Pati tauta su nusistebėjimu matė išsivystingą savo turtingumą, didelę industrijalės pajėgus laike pastarųjų ketverių metų, kuomet buvo parašytas jos istorijoj nykstantis faktas, jog tautos didžiausias turtas yra jos veikli pramonija ir nuolat užimti darbu darbinin-kai.

Praeities pramonijos istori-ja parodo, jog tinginiaujanti

pramonija yra tautos sunkeny-bė. Karė neužginėjimai pa-rodė, kokią naudą atneša nuolat dirbantieji darbininkai.

VIŠIEMS ŽINOMA.

Kad nuolatinių pilvo nedate-liu prasideda sugadinus viršini-mą. Kuomet viduriai užkietėja, tuomet ir kraujas nesvarus, ir iš-čia prasideda daugybė blogų pa-sekmių.

Pažymėtina, jog protingi žmo-nės tokiuose atsitikimuose neapsi-leidžia, bet tiesiog suvalgo 3 sal-dainius Partolos, pirm gulsiant, o ant rytojaus, jie atsikelia naujai ir palengvintai. Visas tas silp-numas, skausmas galvos, visiškas nusilpnėjimas, — kaip ranka ati-mama.

Todelgi visuomet reikia turėti po ranka, namuose savo naminię vaistinė, skyrusę saldainių Par-tolos, kuri žinoma visame pasaulyje ir buvo apdovanota Šešiose Pasaulinėse Parodose Europoje. Skyrusę saldainių Partolos kai-nuoja tik vieną dolerį, o 6 skyr-nutės — už \$5.00.

Partola galima gauti tik pas jos išradėją, žinomą chemiką Ni-kolają Partosą, todėlgi patariam visiems išsirašyti ją su pasi-di-džiavimu ir laikyti po ranka sa-vo namuose. Kuomet turėsite galvos skausmą, užkietėjimą vidu-rių, skausmą po liežuviu, žagsė-jimą, arba gažą plve, ar tankų nusilpnėjimą organizmo — tuo-met savo skrynioje arba savo na-miniję vaistinėje Jus atrasite tei-singiausią draugą — Partolą, ku-rios Jus tuojaus suvalgykite pirm gulsiant 3 saldainius, o ant ryto-jaus ir visi kiti giria.

Bet, kad turėti ją reikia iš ank-sto prisigatovoti. Prisigatova-kite ir Jus. Užsisakykite dabar-gi. Adresuokite:

APTEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York N. Y. Dept. L. 4.

(118)

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduo-jami veiklus darbas. Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

AMERIKOS LIE. MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knyvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos, taisy. Suv. Valstijų istorijos, abėjos istorijos, geografijos, politi-kinės ekonomijos, pilietinės, dailės, rašytės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vakarai nuo 7:30 iki 9:00. 3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS

Nauji nesutinti, daryti ant už-sakymo siuntti ir overkotal, ver-tės nuo \$30 iki \$50, dabar par-aiduoja po \$15 ir \$25.

Nauji daryti suvartai nuo \$15 iki \$35 siuntti ir overkotal, nuo \$7.50 iki \$18.

“Pilpa” pasirinkimas kailių pa-vaisti, verktoti.

Visai mažai vartoti siuntti ir overkotal vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augščiau. Keli-nės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaisių siuntti nuo \$3.00 iki \$7.50. Va-lizos ir Kuporal.

ATDARA KASDIENĄ Nedėlionis ir vakarais.

B. GORDON,
3415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PARDUOK SAVO “JUNK” (SLAMSTUS) UŽ RAUDO-NOJO KRYŽIAUS KUPO-NUŠ.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvę. Turi 339 pusl.

Druošose aukštesnės apdaros kailiu-ja tik \$2.00 su pristatymu.

Perkūpamas duodama gėrą naudą.

Užsisakydami ir pinigų siųdami, tasy-tine šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 WEST 111th PLACE,
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvę. Turi 339 pusl.

Druošose aukštesnės apdaros kailiu-ja tik \$2.00 su pristatymu.

Perkūpamas duodama gėrą naudą.

Užsisakydami ir pinigų siųdami, tasy-tine šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 WEST 111th PLACE,
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvę. Turi 339 pusl.

Druošose aukštesnės apdaros kailiu-ja tik \$2.00 su pristatymu.

Perkūpamas duodama gėrą naudą.

Užsisakydami ir pinigų siųdami, tasy-tine šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 WEST 111th PLACE,
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvę. Turi 339 pusl.

Druošose aukštesnės apdaros kailiu-ja tik \$2.00 su pristatymu.

Perkūpamas duodama gėrą naudą.

Užsisakydami ir pinigų siųdami, tasy-tine šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 WEST 111th PLACE,
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvę. Turi 339 pusl.

Druošose aukštesnės apdaros kailiu-ja tik \$2.00 su pristatymu.

Perkūpamas duodama gėrą naudą.

Užsisakydami ir pinigų siųdami, tasy-tine šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 WEST 111th PLACE,
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvę. Turi 339 pusl.

Druošose aukštesnės apdaros kailiu-ja tik \$2.00 su pristatymu.

Perkūpamas duodama gėrą naudą.

Užsisakydami ir pinigų siųdami, tasy-tine šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 WEST 111th PLACE,
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvę. Turi 339 pusl.

Druošose aukštesnės apdaros kailiu-ja tik \$2.00 su pristatymu.

Perkūpamas duodama gėrą naudą.

Užsisakydami ir pinigų siųdami, tasy-tine šiuo adresu:

S. P. TANIS,
1233 WEST 111th PLACE,
CHICAGO, ILL.

SVEIKATA

Arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi keltis šimtas pa-veikslių apie žmogaus kūno sudėlinimą. Apie juos įvairiausi apsiuolimai žmogaus kūno gyvenime ir patoki-mama, kaip žmogus apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar

CHICAGOJE.

Trečiadienis, Gruod. 11 d. Damazas, Danielius.
Ketvirtadienis, Gruod. 12, d. Donatas.

PRASIDĖS SOCIJALISTŲ BYLA.

Chicagoje prieš federali teisėją Landis prasideda penkių socialistų byla. Tie socialistai yra: Victor L. Berger, kongresmanas elektas iš Milwaukee, Wis.; Adolph Germer; Irvin St. John Tucker; J. Louis Engdahl ir William F. Kruse. Jie visi kaltinami su lig "Espionage Act" įstatymo. Visi jie sakosi esą nekalti.

Imta rinkti tam tikslui priekinią teisėją. Jų parinkimas užims daug laiko. Nes kaltinamieji nesutinka, kad jų teisėjais būtų kokie patriotai žmonės arba kadir karės pramonės darbininkai. Taippat, negeistini jiems ir tie, katrie darbuosi laisvės paskolų reikalais, arba laisvės užsiėmę kitokiais patriotiškais darbais.

Kiekvieną į priekius teisėjus pašauktą žmogų socialistų advokatas visapusiškai iškovoja ir aht galo suseka kokią nors negeistiną socialistas kandidato įpytybę ir neprimia.

POLICIJA PAGAVO VAGILIŲ.

Mrs. George McDermott, 9317 So. Winchester ave., naktį išbudo ir savo kambarių pamatė vagilių nigerį. Kuomet nigeris išėjo iš jos kambario, jį patvylomis išlojo iš lovos ir per telefoną pašaukė policiją. Šita atvykusi be pasipriešinimo paėmė vagilių.

Pasikakę esąs Walter Anderson, 2719 Federal gat., pirm poros mėnesių parolionas iš kalėjimo, kurin buvo nu teistas už galvažudystę. Jis jau kelis namus naktimis apvogęs.

KARĖS TAUPYMO ŽENK- LELIŲ KAMPANIJA.

Šita pirmadienį Chicagoje ir Cook paviete prasidėjo karės taupymo ženklelių pardavinėjimo kampanija. Norima parduoti tų ženklelių už 25 milijonus dol. Šitoje kampanijoje, Tukstančiai moterių, vaikų ir vyrų užjima pardavinėjimu. Prastas oras tečiau neleidžia išvystyti veikimo.

Svetimšalių kalbų divizija, kuri atskiriai veda kampaniją, žymiai pažanguoja. Lietuviai irgi mielai perka karės taupymo ženklelius.

Pirmąją dieną parduota už \$34,626 karės ženklelių.

MAISTO KAINA STŲ VIETOJE.

Chicagoje moterys šeiminkės pradėjo boykoti kiaušinius ir sviestą. Boykotas lietuviams šeiminkėms gal nežinomas. Bet to pasekmės jau jaučiamos. Praėjo savaitę, kaip prasidėjo boykotas ir tuo metu kaina už kiaušinius ir sviestą neikię nepadidinta. Stovi ant vietos.

Ir jei prie boykoto prisidės vis daugiau moterių, tuomet kiaušinių ir sviesto kainos, be abejonės, ims mažėti.

Istatymai ir šalies juristai trustų nesuvaldo. Juos suvaldys susitarusieji žmonės, ne pirkdami brangių produktų.

PIRKITE KARĖS TAUPY- MO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

CICERO, ILL.

Laisvės Savaitė.

Neužmirškime, kad ketverge, gruodžio 12, vakare, šv. Antano parapijos svetainėje, bus milžiniškos prakalbos su įvairiais pamarginimais. Vienas iš kalbėtojų bus kun. F. Kemėšis, kuris suteiks indomių žinių apie mūsų brangią tėvynę ir jos politiską padėjimą. Kas daugiau bus, tai tik atėję pamatysite. Išangdykai. Ateikite ne vieni, ale ir su pinigais. Atminkime, kad mūsų brangią tėvynę, kurią mylime ir kuriai laisvės trokstame.

KATALIKŲ VIENYBĖ.

Birželio mėn., šių metų, Chicagoje tapo suorganizuota Chicago ir Illinois pašelpinių bei idėjinių draugijų sąjunga vardu Katalikų Vienybė. Jos veikimas apims vien Illinois valstiją, kurioje stengsis suvienyti visas katalikiškas draugijas ir pavienius veikėjus. Katalikų Vienybė remis visokias katalikiškai tautiškas įstaigas kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje, ir rūpintis abelrai lietuvių tautos reikalais ir tautos pakėlimu. Visą sunku būtų čia išdėstyti.

Katlikų Vienybė turės savo skyrius visose lietuvių kolonijose. Iš nemažiau kaip trijų draugijų gali susitverti skyrius. Naujas skyrius išrenka valdybą ir praneša Centro raštinkui.

Pr. Zdanckui,
1439 So. 50th Ave.,
Cicero, Ill.

apie susitvertimą skyriaus, o taipgi ir iš kokių draugijų bei pavienių ir kas yra skyriaus valdyboje. Tuomet Centro raštinkas, įrašęs tą visą savo knygosna, prisiunčia skyriui numerį, koks iš eilės pripuola.

Ligšiol yra tik tai du skyriai: pirmas — Dievo Apveizdos parapijoje, Chicago, Ill., antras — Sv. Antano parapijoje, Cicero, Ill. Pastarasis smarkiai veikia ir didesni skaitlių draugijų bei narių turi.

Buvo girdėti, kad Sv. Mykolo parapijoje, (North Side), Chicagoje, yra susitvertęs skyrius, bet Centro raštinkas, apie tai tikrų žinių neturi. Biskutį pabuskite, northsidiečiai. Kitos parapijos ir kolonijos laukia vis ir laukia. Vien laukimu nieko nepelnysim. Reikia darbo. Subruskime visi.

Konstitucija bus tuoj gauta nuo Chicago arkivyskupo su užtvirtinimu ir palaiminimu. Tuomet bus "Drauge" perspaudinta ir atskirose knygelėse atspaudinta. Centras kol kas laiko savo susirinkimus kas antro utarninko vakarą kiekvieno mėnesio, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje.

Vėliaus bus daugiau žinių.

IŠ NORTH SIDE.

L. Vyčių 5-ta kuopa laikė priešmetinį susirinkimą sere dos vakarę, gruodžio 4 d. Susirinkimą atidarė pirminkas A. Mureika. Maldągi atkalbėjo dvasiškas vadovas.

Kadangi naujų narių nesirado, tat prašyta raštinko perskaityti protokolą. Senai kuopa rengėsi įsigyti

DRAUGAS

Service Flag. Dabar jau pabaigta. Labai graži. Kadangi šita sumanymą pats pirminkas rėmė, todėl jis pats paaukojo \$5.00. Aštuoni doleriai liko bemokėti. Todėl prašyta narių tą sumą suaukoti. Auukojo dar sekantieji:

Matas Mažeika \$1.25.
Po 1 dol.: A. Repšys, J. Martišius, J. Lebedžinskas, K. Balčiūnas, A. Gerdžiūnas.

Po 25c.: M. Ambroziūtė, K. Kišonaitė, M. G. Andruškevičius ir A. Valunas. Ačiū aukotojams.

Viso surinkta \$12.75.
Dabar L. V. 5-ta kuopa turi gan gražią Service Flag.

Toliaus sekė raportai:
Ant. Bacevičia išdavė raportą iš vakaro. Iš atskaitos matyti, kad gana pelnė. Visi dėkoja A. Bacevičiui už jo pastangas ir pasidarbavimą.

A. Mureika ir matas Mažeika išdavė raportus iš Apskričio susirinkimo. Visi raportai liko priimti.

Toliaus rašt. perskaitė laiškų atsistų nuo kareivių: Ant. Rugieniaus ir Petro Sriubos. Laiškai priimti delnų plojimu.

Kadangi gavome girdėti, kad keli mūsų vyčiai kareiviai parvažiuoja ant Kalėdų, todėl sumanyta surengti vakariene, kurios surengimui išrinkta komisija iš: A. Bacevičia, A. Mureikos, K. Kišonaitės ir B. Kaminskaitės.

Paskui rinkta nauja valdyba. M. Mažeika lavė prašymą, idant be balsavimo senąją valdybą paremtų ir ant kitų metų. Nauja valdyba sekantiems metams susideda iš sekančių ypatų:

Dvasiškas vadovas — kun. F. Kudirka, pirm. — Ant. Mureika, vice-pirm. — Monika Ambraziūtė, rašt. — Pr. J. Palulis, fin. rašt. — Ant. Gerdžiūnas, izd. — J. Lebedžinskas, izdo globėjai — M. Ančiukaitė, tvarkos vedėjas — V. Kazakevičius, knygyjas — Ant. Bacevičius, korespondentai: Mykolas G. Andruškevičius ir Ant. Valunas. Geriausio pasisekimo naujai valdybai.

Paskui vienas išsitarė apie Laisvės Savaitę. Ant Repšys patarė, kad vyčiai nepasilikyt nuo aukų rinkimo ir jis pirmas paklojo \$50. Kiti irgi nepasilikio. Ir taip: Juozas Martišius \$50.00, Antanas Mureika \$25.00, Petras Mureika \$20.00, J. Lebedžinskas \$10.00, Ant. Gerdžiūnas \$10.00, Ant. Nausieda \$10.00, Ant. Bacevičius \$5.00.

Kiti pradžioje aukoti kitame susirinkime. Viso surinkta \$180.00. Bravo vyčiai! Po to susirinkimas uždarytas.

KENSINGTON, ILL.

Lietuvių suvienyta valgomų daiktų bendrovė, laikys savo priešmetinį susirinkimą sere dos gruodžio 11. d., 7.30 val. vakare A. Woolbeeko svetainėje po 370 Kensington ave.

MES PERKAM

LIBERTY BONDS
UŽ CASH.
4517 SO. ASHLAND AVE.

GERAS BIZNIS.

Kontraktas pumpuoti smilgius, nuo \$40 iki \$50 uždarbio į dieną. Reikia \$1,500 kad dapriskus mašiną. Investmentas yra gvarantuotas per Royalties. Bonus ir pelnas mokama kas mėnuo.

A. L. T.

615-139 N. Clark St.
Chicago, Ill.

A. + A.

Kazimieras Šerpitis

Pasimirė 6 d. gruodžio 2 val. išryto. Paejo iš Kauno Gubernijos Raseinių Pavieto, žvingiu Parapijos Gorainiu Kaimo.

Amerike išgyveno apie 9 metus, prigulėjo prie Draugystės šv. Stanislovo V. K.

Laidotuves atsibus iš St. Bruno Congregation Bažnyčioje. Nadeau, Mich.

Norint daugiau informaciją kreipkitės į broli Juoz. Šerpitis, Bagley Mich.

A. + A.

Leonas Piškevič

48 metų amžiaus, mirė gruodžio 9, 1918, 2.15. Velionis paejo iš Kauno Gubern. Telšių Pavieto ir Parap. Diemaičio Sodos. Amerike išgyveno 14 metų. Laidotuves atsibus gruodžio 12 d. 9 val. išryto, iš Aušros Vartų Bažnyčioje ir šv. Kazimiero kapines.

Velionio kunas randasi po numerių 2358 S. Western Ave.

Visi gimines ir pažįstami yra nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

Reikalingi anglų mainieriai Kentucky valstijoje. Gera užmokestis. Po 3 mėnesių išdirbimui kelionė apmokama. Atsišaukite tuojau.

30 S. Canal St., 2-ros lubos.

Reikalauju senos moteries prie darbo darbu laike vaikų. Duosiu valgt, o su mokesčiu susitaikinsime. Meldžiū kreiptis laišku:

Teodora Stacelis,
4449 So. Fairfield Ave.

Reikalingas tuojuas manageris vedėjas prie bučernės ir grocernės. Geros išlygos, atsakantis vyras tegul kreipiasi pas

Antaną Jončą,
2005 Lake St.,
Melrose Park, Ill.

Atsišaukite vakarais.

Pasieškau brolio Antano Stankaus Jis gyveno Kensingtone 5 metai atgal. Paeina iš Kauno gub. Raseinių pav., Kvedainės parapijos. Turiu labai svarbų reikalą pas jį. Prigriebkite man jį surasti.

Jieva Brazaitienė,
4600 So. Wells St., Chicago, Ill.

Pasieškau vietos už vargonininką, galin ir chorą vesti. Butų malonu, kad netoli Chicago kur.

Su informacijomis kreipkitės su laišku.

Vargonininkas c-o "Draugas"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA trumpu laiku ir pigiai bučernė ir Grosernė, apgyventa tikrai lietuviams, kolonijoje Cicero, Ill. Atsišaukite į "Draugo" Adm.

F. Strėlėninas,
4839 W. 14th St., Cicero, Ill.

Bell System

Sumažinimas Kaštų Indėjimo Telefono

Publika yra kviečiama atkreipti atyda į atmainymus padarytus per Postmaster General, idejimo ir sujungimo savo orderij No. 1931 rugpučio 28, 1918.

Jeina į gale gruodžio 1, 1918, idejimas, sujungimas ir kitokie telefono patarnavimai, arba persikraustimas iš vienos vietos į kito.

Kur nauja linija turi būti sujunginama \$3.50

Kur yra linija ką galima pavartoti be permaitių \$1.50

Šiuose atsitikimuose visi nauji kostumierias, turi savo mokesčius užsimokėti iškalno.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

Kalėdų Dovanų

KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvė priplūdyta

Naujausios Mados TAVORU

Deimantų, Aukso Ziedų, Gryno Aukso ir Paauskuotų Laikrodėlių, Lencungėlių,

Kolonikų, Spilky, Lakety, La Valliere ir visokių Sidabrinų dalykų.

Mūsų krautuvėj pirkite teisingai gvarantuotą tavorą pigiau kai kitur

P. K. Bruchas

3321 S. Halsted St., Chicago, Ill.

United States Food Administration License No. 96901

BANKES' The Best

COFFEE 28c a lb.

Home Blend vežimų pardavėjai ir daug krautuvijų parduoda tą patį kavą po 35c.

GERIAUSIS SVIESTAS	Rieščių Sviestas Labai geras po	COCOA Geriausias Bankes sulyginę su bent kokia, 1/2 svaro	DAIRY SVIESTAS
68c	32c	14c	50c

Geriausias Storage Sviestas, svaras už 55c

WEST SIDE	1836 Blue Island av.	1510 W. Madison st.	NORTH SIDE
1644 W. Chicago av.	1217 S. Halsted st.	720 W. North av.	408 W. Division st.
1373 Milwaukee av.	1832 S. Halsted st.	2640 Lincoln av.	3244 Indiana av.
2054 Milwaukee av.	1818 W. 12th st.		
1045 Milwaukee av.	3102 W. 22nd st.		
2612 W. North av.	2830 W. Madison st.		

AS, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RABAU.

As labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs plvėlis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelras spūty nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mane pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbt. Kraujas išsivalė. Nervai imė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebedė po krūtine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgu 3 mėnesių išgydauvau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitterio, ir po 3 mėn. savo paveikla pažinau tokią elcturumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuosi smagiai ir esu linkamas ir 1000 sykių dėkoju Salutaras myliu gėradėjui ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su tokiais stulikiniais patariu nuosirdžiai kreipties prie Salutaras:

CHEMICAL INSTITUTION J. Baitronas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 4417, Chicago, Ill.